ATILIM

Kurucusu: İ.Bilen Yıl 12, sayı 12 (154)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı 15 Haziran 1985

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

DEMOKRATİK TÜRKİYE, DAHA GÜÇLÜ TKP!

İstanbul'daki "İşsizlik ve Pahalılığa Karşı, Demokrasi İçin" mitingi başarıyla sonuçlandı:

DAHA GÜÇLÜ MİTİNGLER İÇİN ŞİMDİDEN KOLLARI SIVAYALIM!

9 Haziran 1985 Pazar günü, on binlerce İstanbul'lu Saraçhane meydanını doldurmuştu. SODEP'in düzenlediği "İşsizliğe ve Pahalılığa Karşı, Demokrasi İçin" mitinginde, bu sıcak Ramazan gününde buluşanlar, miting öncesi diktatörlüğün yoğunlaştırdığı baskılara göğüs germenin, tüm engelleme çabalarını boşa çıkarmanın verdiği coşkuyla, saatler boyunca belgilerini, faşizme olan nefretlerini haykırdılar. Tüm Türkiye'nin gözü, 12 Eylül darbesinden sonra gerçekleştirilen bu ilk yığınsal mitingdeydi. Miting gerek sayısal katılım açısından, gerekse de yükseltilen belgilerin niteliği katılanların kararlığı ve coşkusu bakımından demokrasi düşmanlarına korku verirken, dostlarına güven aşıladı.

İstanbul il örgütü tarafından düzenlenen bu mitinge, SODEP, işsizlikten ve pahalılıktan şikayet eden, demokrasi isteyen tüm yurttaşları çağırdı. Doğru Yol Partisi MYK, yayınladığı bir bildiriyle, mitingi desteklediğini ve katılma kararı aldığını açıkladı. "TKP'nin Sesi" Radyosu'nun tüm yurttaşları birleşerek hazırlanmaya ve aktif katılmaya çağırdığı bu mitingde, rejim karşıtı muhalefet güçleri ilk kez eylem alanında biraraya geldiler.

Miting sayısız engelin aşılmasıyla gerçekleşti. Halkın kendi gücünü görmesi ve göstermesi için biraraya gelmesinden telaşa kapılanlardan ANAP, miting öncesinde Genel Sekreteri Keçeciler'in ağzından mitingi "12 Eylül öncesi döneme geri dönme" yönünde bir girişim olarak nitelerken, MDP Genel Sekreteri Ülkü Söylemezoğlu, halkı mitingden uzak tutmak için mitingi "sokağa dökülmek" olarak karalamaya çalıştı.

Diktatörlüğün saldırıları açıklamalar düzeyinde kalmadı. Miting öncesinde polis ve sıkıyönetim ekiplerinin emekçi semtlerinde "arama tarama" adı altında terör estirmesinin yanısıra belediye zabıtasının bile mitinge çağrı afişlerinin sökülmesi için seferber edilmesi, diktatörlüğün barışçıl bir yığın eylemine bile nasıl "tahammülsüz" olduğunu, bunun karşısına nasıl bir topyekün keyfilik ve zorbalıkla dikildiğini ortaya koydu. Engelleme çabaları miting günü de sürdü. Miting gidiş yolları üzerinde ve giriş yerlerinde polisin arama tarama, gözaltına alma, tutuklama girişimleri, meydanın otomatik silahlı ekiplerce iki sıra halinde sarılması hep halkı korkutma amacına yönelikti. Ama bütün bunlar İstanbul'lu emekçilerin işsizliğin ve pahalılığın sorumlularını lanetlemek, demokrasi istemini yükseltmek için Saraçhanebaşını doldurmasını engelleyemedi.

"Kahrolsun faşizm", "Faşizme karşı omuz omuza", "Zindanlar boşalsın, genel af" diye haykıran hareketli bir yığının karşısında konuşan SODEP Genel Başkanı E.İnönü ve öteki konuşmacılar, "demokrasiye geçiş dönemi" diye bir dönem olmayacağını belirterek, Anayasa'nın değiştirilmesi üzerinde durdular. "Polis vazife ve sela-

Arkası sayfa 9'da

Yapılması gereken

İstanbul'da "İşsizliğe ve Pahalılığa Karşı, Demokrasi İçin" yapılan mitingin başarısı, Evren-Özal yönetiminin demokrasi güçlerine yöneltttiği tehditleri daha da artırmasını getirdi. Evren, düzenliyenleri katılanları "12 Eylül öncesine geri dönmek isteyenler" diye suçlamaya çalıştı. Böylece, yeni yeni demokrasi mitingleri gerçekleştirmeye yönelecek olan demokrasi güçleri üzerinde artacak baskıları gerekçelendirmeye çalıştı. Özal ise "Türkiye'de güdümlü demokrasi olduğu, ordunun yönetimi elden bırakmadığını öne sürenler solculardır" diyerek, bütün rejim karşıtı güçleri antikomünizmle geriletmeye çalıştı. DİSK ve Barış Derneği davalarında yargılanan yurtseverlere karşı da aynı yönteme başvurdu.

Açıktır ki, DİSK ve Barış Derneği yöneticilerine yöneltilen antikomünizm, aynı zamanda, YHK'nun dayatmalarına karşı hoşnutsuzluğu

Arkası 7. sayfada

KİT'LERİ TESLİM ETMEYELİM!

Kamu İktidasi Teşebbüsleri ile ilgili IMF-diktatörlük ortaklığının niyetleri bellidir. Bu fesat ortaklığı ülkemizi, ülkemiz ekonomisini emperyalizmin, emperyalist ülkelerin ekonomilerinin bir eklentisi, tamamlayıcı parçası haline getirme planlarının önündeki büyük ve nesnel engelin KİT'ler olduğu nu biliyor. Gerçekten de öyledir. Türkiye'de devlet işletmeleri üretimin yaklaşık % 40'ını sağlarlar. Demir-çelik, enerji, petro-kimya, madencilik gibi önemli dallar devlet işletmelerinin denetimindedir. KİT işletmeleri bir çok dalda, teknik göstergeler, üretim ve sermaye yoğunlaşması açısından özel işletmelerden daha büyük ve güçlüdürler. Sonuç olarak bugün genişletilmiş yeniden üretimin ana görevini devlet işletmeleri yerine getiriyor. Türkiye'de KİT'lerin, devlet işletmelerinin ekonomi üzerindeki etkisi, yalnızca varolan işletmelerle de sınırlı değildir. Bu işletmelerin ve genel olarak devletin bankacılıktaki, ticaretteki, ulaşım ve tarımdaki belirleyici rolü de yabana atılamaz.

KİT'ler eskiden beri emperyalistlerin, egemen güçlerin, işbirlikçi büyük burjuvazinin şimşeklerini hep üstüne çeker. Ne var ki, bir türlü de burjuvazi KİT'leri yokedemez, kendi üzerine alamaz, başkasına satamaz. Neden? Bunun temel nedeni, KİT'lerin burjuvaziye yararının, KİT'lere duyulan düşmanlığa hep üstün gelmesi, KİT'leri savunan aktif bir yurtsever gücün hep varolması ve KİT'lerin ekonomideki her türlü niyetten bağımsız nesnel gücü, etkinliğidir. Türkiye'de burjuvazi varlığını büyük ölçüde devletin ekonomideki varlığına, bu varlığın kendi çıkarına kullanılmasına

Arkası sayfa 8'de

Parti yaşamı

15 Haziran 1985

PARTİMİZİN 65. KURULUŞ YILINDA: DEMOKRATİK TÜRKİYE, DAHA GÜÇLÜ TKP !

TKP MK POLİTİKBÜROSU' NUN ÖRGÜT SEKRETERLERİ İLE GENİŞLETİLMİŞ TOPLANTISI ÜZERİNE AYRINTILI DEĞERLENDİRME

5. Kongremizden sonra ülkeden ve ülke dışından katılan yoldaşlarla yapılan bu ilk genişletilmiş Politik Büro toplantısı, olumlu ve yararlı, çok yönlü sonuçlar doğurdu. Herşeyden önce şu gerçek açıkça belirginleşti ki, 65. yılda daha güçlü TKP hedefi gerçekçidir ve partimiz böyle bir hedefi gerçekleştirecek maddesel ve moral güce yükselmiştir.

Partimizin hızla güçlenmekte olduğu görülüyor. Böylece elde edilen ideolojik, örgütsel, moral daha güçlü temel üzerinde 65. yıl hedefleri gerçekleştirilebilir. Bir önceki toplantı 5. Kongre' ye bir hazırlık oluşturmuştu. Bu toplantı ise "65. Yılda Daha Güçlü TKP!" kampanyamız için iyi bir hazırlık oldu. Bütün yoldaşlar, "Demokratik Türkiye, Daha Güçlü TKP!" belgisinin etkili ve somut yol gösterici olduğunu belirttiler.

Politik Büro genişletilmiş toplantısının ikinci belirgin özelliği ise, geçen toplantıya oranla farklılık gösteren çalışma tarzı idi. Parti çalışmaları her yönü ile çok daha somut ele alındı. Her bir çalışma daha ayrıntılı incelendi. Daha da önemlisi yoldaşlarımız somut ayrıntılı çalışmaların deneyinden daha genel deneyler çıkarabildiler ve daha somut sorunlar ortaya koyabildiler. Bu durum parti çalışmalarımızın nitelikçe yükselen düzeyini ve olgunluğunu ortaya koyuyordu. Buna bağlı olarak parti örgütlerimiz parti politikasını günlük çalışmalar içerisinde daha etkili kullanabiliyor, sonuçlarını pratikle sınayabiliyorlar. Bu sevindiricidir. Ve Partimizin yığınlar içinde etkisinin şimdi çok daha hızlı artacağının bir göstergesi, aynı zamanda her bir yoldaşın parti politikasının daha da yetkinleşmesine katkısının yükseleceğinin bir işaretidir.

Üçüncü önemli nokta ideolojik yaklaşımların yetkinleşmiş, teorik sorunlara olan ilginin daha da artmış olmasıydı. Bunda sınıf savaşımının öne koyduğu pratik sorunlarla parti politikamızın bağlarının daha açık görülmesi, parti politikamızın dayandığı teorik temellerin böylece daha derin kavranması önemli rol oynadı.

Parti politikası - Yığın çalışması

Bir yoldaş bu bağı şöyle ifade etti: "Geçmişte Plenum Raporu elimize geldiğinde hep yeni olarak ne söylediğini arardık. Yeni olan saptamaları tartışır, daha sonra ise raporu artık unuturduk. Oysa şimdi raporlarda pratikte karşılaştığımız ve çözmede zorlandığımız gerek politik, gerekse örgütsel çalışmalarla ilgili sorunların çözümlerini arıyoruz. Şöyle bir gelişme oldu. Başlangıçta, yani 5. Kongre'den sonra parti belgelerinde pratik ve politik sorunlarımıza genel olarak yanıtlar buluyor, ama bazı somut sorunların yanıtlarını bulamıyorduk. Gidererek hepsini bulur olduk. Bunda partimizin izlediği güncel politika rol oynadı. Aynı zamanda gördük ki, kafamızdaki kimi sorunlar ise politikamızla bağlı değil, bizim pratik çalışmalarımızdaki eksiklikten kaynaklanıyormuş. Örnek şudur: Partimiz 25 Mart 1984 yerel seçimlerinde anti-diktatoryal güçlerin birliği taktiğini ileri sürmüştü. Ondan önce, yaklaşan seçimlerde ne yapacağımız bizim kafamızda soruydu. Kimimiz bir partiyi desteklemek, kimimiz yalnızca ilerici adayları desteklemek gerekir diyordu. Partimiz taktiği açıklayınca kafamızda herşey yerli yerine oturdu. Böylece, başarılı bir seçim çalışması yaptık. Bu kez de elde edilen sonuçları nasıl değerlendireceğimizi düşünüyorduk. Farklı politik eğilimlerle demokratik ilişkiler kurmuştuk. Partimiz daha sonra diyalog politikasını ileri sürdü. Bu bizim pratikteki çalışmalarımıza perspektif verdi. Ama biz pratik çalışmalarımızı derinleştirseydik kendi çalışmalarımızın ne anlama geldiğini kendimiz de bulabilirdik."

Bu konuşma üzerine H. Kutlu yoldaş şu açıklamayı yaptı: "Parti yönetimi, ulusal demokratik diyalog politikasını gerçekte sizin pratik çalışmalarınızdan çıkardı. Yani onu genelleştirdi, politika düzeyine yükseltti. Bu üzerinde derinlemesine durmamız gereken olumlu bir gelişmedir. İşte tam da bu örnekte olduğu gibi parti yönetimi ile parti örgütlerimiz arasında böylesine somut, canlı, yaratıcı bağlar olmalıdır. Biz her zaman, parti üyelerinin, parti politikasına katılımı ancak her günkü çalışmalar içinde yaratıcı olur diyorduk. Buna bundan daha güzel örnek olamaz. Şimdi bu örneği genelleştirmek, kurumlaştırmak gerekir."

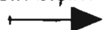
Aynı konuda bir başka yoldaş ise şunları belirtti: "12 Eylül'den buyana özellikle cuntanın faşist bir karakter almasından sonra eylem birliği ve cephe politikası üzerine, partimizin yayınları da içinde, bulabildiğimiz bütün kitapları tarıyor ve pratikte ne yapmamız gerektiğini kavramaya çalışıyorduk. Diktatörlüğe karşı en geniş güçlerin birliği için çalışmak gerektiğini biliyor, ama bunun yollarını bulamıyorduk. Düşünüyorduk ki, farklı politik güçlerin birliği için koşullar ülkemizde henüz yoktur. Ancak yerel seçimlerdeki taktiğimizi uygulayınca, diyalog politikasını yığınlar içinde propaganda etmemizin somut sonuçlarını aldıkça, eksiğin kendimizde olduğunu kavradık. Aynı zamanda, belki yüzlerce defa okuyup geçtiğimiz 'eylem birliğine katılan güçler eski güçler olmaktan çıkar, değişirler' gerçeğinin ne demek olduğunu şimdi kavradık."

Kimi eksiklerimiz

Diğer yoldaşların bu konular üzerindeki değerlendirmelerinden şu sonuç çıkıyordu: Partimizin 5. Kongre'den buyana geliştirdiği politik çizgi parti örgütlerimizin yığınlar içindeki çalışmalarında güçlü bir silah olmuştur. Yığınların farklı kesimlerini ve farklı istemlerle hareket eden muhalefet güçlerini diktatörlüğe karşı tek bir kanalda toplama olanakları artmıştır. Ancak, parti politikasının yeterince özümsenemediği yerde çalışmalar daha cansız ve verimsiz gitmektedir. Bu konuda ise zayıflıklar vardır. Parti organları politikanın özümsenmesi için daha geniş açıklamalar yapmalıdır. Bu konuda parti politikasının iki yönde daha çok açılması gerekliliği belirtildi: Biri, politikamızın pratikle bağı, yani kavrandığı zaman pratik çalışmaları nasıl hızlandıracağının gösterilmesidir. Bunu her üyenin kendisinin görmesi beklenmemelidir. Bu zaman kaybı demek olur. İkincisi ise, politikanın teorik temelleriyle bağlarını göstermeye daha çok çaba harcamak gerekir. Bu ideolojik düzeyin hızla yükselmesini de getirecektir.

Toplantıda parti politikasının hangi unsurlarının kavranmada güçlük yarattığı üzerinde duruldu. Bazı yoldaşlar başlangıçta DYP, SODEP, RP'nin diktatörlüğe karşı demokrasi için işbirliğinin ve bunların sol güçlerle işbirliğinin gerekli olduğu konusundaki görüşümüzün kavranmada zorluklarla karşılaştığını belirttiler. Ancak şu noktada hepsi birleşti ki, pratik göstergeler, son politik gelişmeler ve MK 4. Plenumu bu konunun da kavranmasını getirdi. Şimdi yoldaşlar diktatörlük karşıtı reel güçleri somut olarak görebiliyorlar.

Bir yoldaş bu konuda şu değerlendirmeyi yaptı: "Partimizin 1. MK Plenumu'nda ve onu izleyen plenumlarda öne koyduğu politikanın ülkemizdeki somut politik gelişmelerle kesin biçim-

de doğrulanması partiye güveni daha da artırdı diyebilirim. Hatta bir coşku yarattı. Ama buradan çıkarak şunu düşünüyorum. Parti yönetimimiz gelişmelerin yönünü doğru görüyor ve önceden saptıyor. Fakat gelişmeler her zaman görüşlerimizi bu kesinlikte doğrulamayabilirdi. Buna rağmen politikamız yine de doğru olurdu. Fakat bu durumda kavranması çok güç olacaktı. Bu nedenle bizim parti yönetimimizden isteğimiz bizden kendiliğimizden kavramamızı beklemeksizin politikamızı kadrolara kavratmak için daha yoğun bir çaba harcamasıdır."

Katılan yoldaşlar, MK 4. Plenumu'nun demokrasi sorununu merkeze almasının ve somut, anlaşılabilir ve etkili biçimde ortaya koymasının bu konudaki dışımızda süren tartışmalara da doğru bir temel kazandırmış olduğu üzerinde durdular. Demokrasi sorunu üzerine tartışan çevrelerde TKP'nin demokrasi konusundaki yaklaşımının etkili olduğunu belirttiler, bunun somut örneklerini verdiler. Ancak PB'nun görüşlerimizin daha etkili yaygınlaştırılması için çaba göstermesi gerektiğine işaret eden yoldaşlar, özellikle iki yanlış görüşe, demokrasi mücadelesini önemsemeyen "sol" yaklaşımlara ve bu mücadeleyi liberallerden bekleyen sağ yaklaşımlara karşı etkili polemik gerektiğini ve parti organlarının bunu yeterince yapmadığını belirttiler.

Yığınlar içindeki çalışmalarımız

Bu konuda bir yoldaş şu gözlemini açıkladı: "Biz fabrikalarda farklı politik görüşten olan işçilere şimdi demokrasi mücadelesinin önemini çok daha anlaşılır biçimde anlatabiliyoruz. Onlar sendikal hakların yokluğunun demokrasinin yokluğu ile olan bağını görmekte eskisi kadar zorlanmıyorlar. Ancak demokrasiyi hangi güç gerçekleştirebilir diye soruyorlar. Aslında hangi parti diye soruyorlar. ANAP'tan artık herkes ümidini kesti. Tersine şimdi ANAP'a öfke duyuyorlar. SODEP mi, DYP mi diye tartışıyorlar. Önceleri her ikisi de yapamaz, sorunlarınızı çözemez diyorduk. İşçiler, halk yapacak diyorduk. Sol güçlerden ve olanak olduğu yerde TKP'den sözediyorduk. Tepki göstermiyorlardı, ama inandırıcı olmadığımızı görüyorduk. Şimdi ise kimse tek başına gerçekleştiremez. Birleşmek gerekir. Ve sol güçler olmadan istenilen sonuçlar alınamaz dediğimizde kavradıklarını görüyoruz."

Görüşmelerde yığınların ruh hali, psikolojileri, eğilimleri üzerinde de geniş ölçüde duruldu. Ortaya çıkan şuydu: Yavaş da olsa, bir canlanma var. Özellikle işçiler, gençlik ve aydınlar içinde tepkiler artıyor. Ancak bunun hemen ve kendiliğinden eyleme dönüşmesi olasılığı oldukça zayıf. Çünkü diktatörlüğün propagandası, tehditleri hâlâ etkili olabiliyor. Diğer yandan geçim sorunları sandığımızdan fazla olumsuz bir rol oynuyor.

Gençlik üzerine konuşan bir yoldaş, gençliğin çeşitli kesimlerinin durumu üzerinde durdu ve bu olumsuz faktörlerin farklı kesimler üzerinde farklı etkiler yarattığını belirtti. Okuma olanaklarını yitiren gençlik kesimlerinin hızla politika dışına kaydığını, bunların sıralarında lumpenleşme, yozlaşma eğilimlerinin hızlandığını belirtti. Gençlik içinde yalnızca son iki yılda bile, gözle görülür biçimde esrar kullanma alışkanlığının hızla ilerlediğini, kahveleri daha çok gençlerin doldurmaya başladığını, eğitim sisteminin, radyo ve televizyon, gazete ve dergiler yoluyla yapılan propagandanın bu doğrultuda yıkıcı etkileri olduğunu söyledi. "Bu konuya parti propagandasında daha geniş yer vermek gerektiğini belirterek, bu koşullarda en geniş gençlik kesimlerinin eylem birliğini sağlamak çok daha yakıcı önemdedir. Ancak etkili bir propagandayla ve etkili bir güç yaratarak bu çürümenin bir ölçüde de olsa önüne geçilebilir", dedi.

Sendikal alanın sorunları, üzerinde en geniş durulan bir konu oldu. Ele alınan sorunlar bütünüyle bu alandaki pratik çalışmaların konuları idi. Bu nedenle değerlendirmede ayrıntılarına yer verilmeyecek. Ancak çıkan sonuç şu oldu ki, sol güçlerin ve partimizin bu alandaki girişimleri konunun önemi açısından yetersiz kalıyor. Eğer biz ve diğer sol güçler sendikal birlik sorununa yeterli önemi vermez, sendikalardaki çalışmalarını gecikmeden aktifleştirmezlerse, bu alandaki gelişme çok yavaş olacaktır. Çünkü bu güçler dışında bu amaçlar için kimse yeterli bir çaba harcamayacaktır. Toplantıya katılan yoldaşlar bu konuda yurt dışında bulunan çeşitli eğilimlerden sendikacıların da yeterli bir aktivite göstermedikleri kanısında olduklarını belirttiler.

PB'nun genişletilmiş toplantısında Batı Avrupa'daki parti çalışmalarının ve göçmen işçilerin sorunları üzerinde de ayrıntılı duruldu. Yoldaşlar MK 4. Plenumunda bu konunun ele alınmasının ve netliğe kavuşturulmasının çok yerinde olduğunu belirttiler. Bir yoldaş, "Batı Avrupa'da niye çalışıyoruz, buradan devrim ordusu mu kuracağız, bu işçiler zaten ülkeye dönmeyecekler, neden onların içinde çalışacağız? gibi sorular geliyordu. Gerçi bunlar az sayıda yoldaştan gelen sorulardı ve biz yanıt verebiliyorduk. MK'nin sorunu karar haline getirmesine, netliğe kavuşturmasına bu nedenle sevindik," dedi.

Batı Avrupa'da göçmen işçiler içinde çalışma deneyleri çok zenginleşmiştir. Eski deneylere şimdi politik göçmen kadroların başarılı çalışma deneyleri ekleniyor. Bu nedenle yığın örgütlerinin görevleri, parti çalışmaları ile yığın örgütlerinin çalışmaları arasındaki bağlar, gençlik, kadın çalışmaları, dayanışma çalışmaları toplantıda üzerinde en fazla durulan konulardan biri oldu. Ancak yoldaşların hepsi olumlu gelişmelerin olmasına karşın, kadrolarımızın çalışma biçimlerini daha hızla özümsemesinde eksikliklerin olduğunu belirttiler. Ayrıca barış savaşımına yığınları daha aktif çekebilmesinin yeni yolları üzerinde durdular.

Örgüt sorunları

Örgüt ve kadro sorunları görüşmelerin en önemli ve kapsamlı bölümünü oluşturdu. Bu da artık parti çalışmalarında işi temel alma anlayışının yerleştiğinin bir başka kanıtı oldu. Konspirasyon nedeniyle bu konudaki görüşmelerin ancak bazı yanlarına yer verilebiliyor. MK'nin 3. Plenumunda "yığınlar içinde temel parti örgütleri" konusunun üzerinde durulmasının parti örgütlerinin biriken sorunlarına bir yanıt oluşturduğunu belirten yoldaşlar, MK'nin böyle bir konuyu gündemine almış olmasının birçok bakımdan sevindirici olduğunu, bunun herşeyden önce MK'nin örgütlerin önünde duran pratik sorunları yakından izlediğinin ve yol gösterici olduğunun bir göstergesi olduğunu belirttiler. Diğer yandan her bir yoldaş konspirasyonu dikkate almak koşulu ile kendi örgütünün çalışmalarını anlattı, karşılaşılan sorunları aktardı. Somut olarak gözlendi ki, geçen toplantıdan bu yana parti örgütlerinin etki çevresi hemen hemen iki misli daha genişlemiştir. Olanakların elverişli olması nedeniyle Batı Avrupa'da bu artış daha fazladır. Öyle ki, geçen toplantımız sırasında kimi ülkelerde etki çevremiz 10-15 kişiyi geçmezken, buralarda şimdi en az 200 kişilik toplantılar yapılabiliyor. Bu ülkelerde çalışan yoldaşların vardıkları sonuçlar hemen hemen aynı oldu. Bir yoldaşın şu sözleri durumu yansıtıyor: "Geçmişte bize yakın olduğu halde çalıştığımız ülkede bizi dikkate almayan, önemsemeyen, 'burada kaç kişisiniz?' diyen sol örgütler vardı. Şimdi ise bunlar 'TKP'nin olmadığı eylem başarılı olmaz' kanısını açıkça ifade ediyorlar. Ama biz bundan övünme payı çıkarmıyoruz. Tersine bu durumu bu örgütlerle ortak eylemleri daha da güçlendirmek için değerlendiriyoruz."

Ülkede, elbette koşullara bağlı olarak, geçen süre içinde hayli yol alınmış olsa da, "yığınlar içinde parti örgütlerine, temel ögütlere ağırlık verme" konusu güncelliğini koruyor. Toplantıya katılan yoldaşlar PB'nun ve MK'nin bu sorunda parti örgütlerine pratik yardımcı olma çabalarını daha da artırmalarını beklediklerini ifade ettiler. Toplantıda kadro, üyelik normu, parti disiplini konularında oldukça zengin somut deneyler kazanıldığı gözlendi. Bir yoldaş şöyle dedi: "Şimdi daha iyi anlıyorum ki, geçmişte disiplin derken daha çok kışla disiplinini anlıyormuşuz. Bu anlayış uzun süre bizde devam etti. Kongre öncesinde ortaya çıkan fraksiyonel hareketlere karşı partimizin aldığı tutumu önce uzun süre kavrayamadık. 'Neden bunlara katılanları toparlamak için çalışıyoruz, zaman kaybediyoruz, bunlar adam olmaz' diye düşünüyorduk. Ancak partimizin ger-

çekten sabır ve beceri ile bu sorunları çözmesi sonucunda birkaç kişi dışında geri kalanlar kazanıldı. Gördük ki, kazanılanlar içinde gerçekten şaşırtılmış pek çok yoldaş var. Bunlar, iyi yoldaşlar. Şimdi büyük bir özveri ile çalışıyorlar."

Bu görüşe karşı bir yoldaş şu soruyu sordu: "Bu durumu biz de kendi alanımızda gözledik. Ama şu kafama takılmıyor değil: Bizim bu esnek yaklaşımımız gelecekte fraksiyonel hareketlere kalkışmak isteyenleri yüreklendirmez mi?"

Bu soruya, önceki yoldaş şu yanıtı verdi: "Ben tersi olacağını düşünüyorum. Çünkü bu hareketlerin polise karşı mücadelede partimize verdiği zararı yoldaşlar somut olarak gördüler, onlara karşı tepki, hatta nefret duydular. Bu yüzden partiye kazanılan yoldaşlarla uzun süre birlikte çalışmak istemediler. Ancak onları tanıyıp güvendikten sonra çalışmaya başladılar. Dönenler ise, verdikleri zararın farkındalar ve kendilerini aldatanlara onlar daha büyük öfke duyuyorlar. Böylece olumsuz örneklerle de olsa, partililik bilinci, partiye güven daha da yükseldi."

Bu konuda Kutlu yoldaş şu açıklamayı yaptı: "Bu olaylardan bu dersleri çıkardığınızı görmek, gerçekten bizi olağanüstü sevindiriyor. O dönemlerde çektiğimiz sıkıntıları unutturuyor. Bu esnekliği göstermek, aynı zamanda polise karşı partiyi korumak, fraksiyonculuğa haklı tepki gösteren inançlı yoldaşlarda düş kırıklığı yaratmamak, bunların hepsini aynı anda yapabilmek kolay olmadı. Fakat bütün bu zorlukları göğüslemek gerekiyordu, çünkü hiçbir yoldaşın kolayca parti dışına düşmesine izin vermemek ve dahası partide, ancak gerçek bir partide olabilecek olgun bir kadro ve disiplin anlayışı yaratabilmek çok daha önemliydi. Aksi halde bir avuç kalırdık. Parti yönetimi olarak ancak böyle bir anlayışı ve titizliği göstererek bu sonucu alabilirdik. Her yoldaş şunu görmeliydi. TKP haksız yere hiç kimseyi partiden uzaklaştırmaz. Şimdi bu, parti içinde de, dışında da görülüyor. Ama bu demek değildir ki, fraksiyonel çıkışlara karşı hep böyle davranacağız. Tam tersi, değil fraksiyon, tüzüğün en ufak çiğnenmesine karşı bile hoşgörülü olmayacağız. Partimiz içinde doğru ve olgun disiplin anlayışı, açıklık ilkesi yerleşiyor olduğu içindir ki, şimdi gerçekten disiplini daha da sıkılayabiliyoruz ve daha da sıkılayacağız."

Kendi örgütünün deneylerinden kalkarak bir yoldaş şu saptamayı yaptı: "Parti disiplini, partiye bağlılık, konspirasyon, moral konuların sorunları olan kadrolar daha çok geçmişte legal alanlarda çalışan kadrolar arasından çıktı. Biz bu durumu, legal alışkanlıklara, bunların sıkı bir temel örgüt çalışmasından geçmemiş olmalarına, bazılarında da kitleler içinde sırf legal konumundan dolayı etki sağlamış olmanın getirdiği kariyer duygularına bağlıyoruz. Bunlar eskiden tanıdıkları herkesle görüşmek, gelişigüzel konuşmak eğiliminden kendilerini alamıyorlar. Benzer bir durumun Batı Avrupa'daki politik göçmenler içinde de olduğunu sanıyoruz. Çünkü kimileri ülkedeki tanıdıklarını telefonlarla gelişigüzel arıyor, onlara başkalarını soruyor, çalışmalar üzerine bilgi almak, hatta direktif vermek istiyorlar. Batı Avrupa'daki parti çalışmaları, hatta kişiler üzerine gelişigüzel konuşuyorlar. Diyebilirim ki, dedikodu yapıyorlar. Biz bunları birkaç kez uyardık."

Aynı konuda Batı Avrupa parti örgütleri sorumlusu yoldaşlar benzer sorunlar getirdiler. Bu konuda parti yönetiminin aldığı önlemler bu şikayeti dile getiren yoldaşlara anlatıldı. Konspirasyon açısından doğuracağı vahim sonuçlar nedeniyle bu konunun titizlikle izlenmeye devam edileceği bildirildi.

Görüşmelerde Sol Birlik'in kurulması, etkileri de ele alındı. Katılan bütün yoldaşlar olumlu etkilerinden örnekler verdiler. Ancak Sol Birlik'ten daha aktif çalışma beklendiğini kaydederek, yerel düzeyde çalışmaların nasıl gideceğini daha aydınlatılması gerektiği üzerinde durdular. Ayrıca toplantıya katılan hemen hemen bütün yoldaşlar şu iki sorunu dile getirdiler: Sol Birlik içinde olan bazı partilerin üye ya da yandaşları ile biz somut güncel sorunlar çerçevesinde yalnız bildirilerde kalmayan çalışmalar yapmak istediğimizde olumlu yanıt alamıyoruz. Ya da bu bazı alanlarda olabiliyor, ama bazı alanlarda gerçekleşmiyor. Konspirasyona da yeterince dikkat edilmediği oluyor. Başkalarının yanında bile bize "şu konuda TKP olarak ne düşünüyorsunuz, ne yapacaksınız?" gibi sorular yöneltiliyor. Bu durum süratle düzeltilmelidir. İkinci olarak, Sol Birlik dışında kalan diğer sol örgütlerin üye ya da yandaşları ile yer yer eylem birlikleri yapıyoruz. Ancak Sol Birlik olarak merkezi biçimde bu konuya bir yanıt getirilmediği için onlarla ilişkilerimizi hangi çerçevede sürdüreceğimizi kestiremiyoruz.

Partinin hızlanan çalışmalarının doğurduğu mali sorunlar da önemle üzerinde durulan konulardan biri oldu. Bu konuda bir yoldaş şöyle dedi: "Üyelerimizin özveri düzeyi geçmişle kıyaslanamayacak ölçüde arttı. Ancak yalnız parti üyelerinin bağışları sorunu çözmeye yetmiyor. Şimdi partinin çalışmalarında sürekliliğin görülmesi, her zaman onların yanında, birlikte savaşım verdiğimizi görmeleri, partimizin etkisinin genel olarak artması sonucu sempatizan çevremizin bağış toplama istekleri de arttı. Biz onlara konspirasyon kuralları çerçevesinde çalışmalarımızı anlatıp parasal gereksinimlerimizi önlerine koyduğumuz zaman sakınmadan bağış yapıyorlar." Başka bir yoldaş bağış yapanların Atılım'da açıklanmasının çok etkili ve yararlı bir yöntem olduğunu belirterek, bağış yapanlar "şimdi kendilerini partinin çalışmalarına daha fazla katılmış hissediyorlar" dedi. Yoldaşlar bu konuda başkaca yaratıcı yöntemler üzerine deneylerini aktardılar.

Son olarak söz alan bir yoldaş, "bu toplantıların gelenekselleştirilmesi bizi sevindiriyor, bundan böyle biz de daha hazırlıklı gelmeliyiz" dedi. Başka bir yoldaş ise, "Parti yönetimimizin belirttiği gibi artık sorunlarımız gelişmenin sorunlarıdır. Parti içi sorunlarımız da geçmişte olduğu gibi yoktur. Bu nedenle bu toplantılarda daha sınırlı konuları ele almalı ve bunlar üzerinde daha derin durmalıyız." önerisini yaptı.

Sonuç olarak PB'nun örgüt sekreterleri ile yapmış olduğu toplantı, her bakımdan verimli, gelecek çalışmalara güç katan, "65. Yılda Daha Güçlü TKP!" hedefi için somut yollar üzerinde daha fazla düşünme olanağı veren, savaş moralini daha da yükselten, deney alışverişini hızlandıran bir toplantı oldu.

ÖNEMLİ DUYURU

TKP'nin Sesi ve Bizim Radyo'nun yayın saat ve metrelerinde 10 Haziran 1985 sabahından başlamak üzere değişiklik yapılacaktır. Bu tarihten itibaren radyolar, Türkiye saatiyle hergün kısa dalgadan aşağıdaki saat ve metrelerde yayınlarını sürdürecektir.

TKP'nin Sesi Radyosu

Saat	m. ve dalga boyu	
7	**31,29** m,	**9585** kH
8	**31,29** m,	**9585** kH
11	**25,38** m,	**11820** kH
12	**25,38** m,	**11820** kH
15	**31,29** m,	**9585** kH
16	**31,29** m,	**9585** kH
19	**31,29** m,	**9585** kH
19	**31,29** m,	**9585** kH
20	**31,29** m,	**9585** kH
23	**31,29** m,	**9585** kH
24	**31,29** m,	**9585** kH

Bizim Radyo

Saat	m. ve dalga boyu	
5	**31,29** m,	**9585** kH
6	**31,29** m,	**9585** kH
9	**31,29** m,	**9585** kH
10	**31,29** m,	**9585** kH
13	**25,38** m,	**11820** kH
14	**25,38** m,	**11820** kH
17	**31,29** m,	**9585** kH
18	**31,29** m,	**9585** kH
18	**31,29** m,	**9585** kH
21	**31,29** m.	**9585** kH
22	**31,29** m,	**9585** kH

ayrıca

saat	m. ve dalga boyu	
13.15	**31,58** m	**9500** kH
17.45	**31,58** m	**9500** kH
23.00	**50,70** m	**5915** kH
23.30	**50,70** m	**5915** KH

ZAFER YOLUNDA BİRLİK, SAVAŞIM

● B. GÜNER

Şili halkı, 22 Hazirandaki ulusal protesto gününe hazırlanıyor. Yaklaşık iki yıldan bu yana düzenli aralıklarla yapılan bu yığınsal örgütlü eylem günleri, halkın kendi gücüne olan güvenini pekiştiriyor, politik deneyimini artırıyor, faşizme karşı savaşta yetkinleşmesine yardım ediyor.

Şili KP, Ocak 1985'de yapılan MK Plenumunda, ülkede bir devrimci durumun olgunlaşmakta olduğunu saptadı. Rejimin çözülmeyeceği, liberalleşmeyeceği yolundaki partinin öngörüsünün doğrulandığını belirtti. Partinin ve halkın, diktatörlükle son ve belirleyici çatışmaya hazırlanması görevlerini ele aldı.

Şili'de yaklaşık tüm muhalefet güçleri örgütlenmiştir. Komünistlerin ve sol güçlerin oluşturdukları Demokratik Halk Hareketi, sosyal demokrat güçlerin yer aldığı Sosyalist Blok ve hristiyan demokratların ağırlığındaki Demokratik Bağlaşıklık adlı üç muhalefet koalisyonu, omuz omuza Pinochet'e karşı savaşım yürütüyor. Her parti ve muhalefet bloklarının her biri, faşizmin devrilmesinden sonra hangi adımların atılması gerektiğine ilişkin somut bir plana sahiptir. Örneğin, Şili KP, ülkedeki çelişkilerin derinliğinden yola çıkarak, Pinochet'in devrilmesinden sonra devrimci dönüşümlerin gerçekleşmesini reel bir olasılık olarak görüyor, bunu hedeflediğini açıkça belirtiyor. Ancak şunu da ekliyor: "Bugün, savaşıma katılanların, tümü, ortak bir projede, ülkemizin ve halkımızın ertelenmez sosyal ve politik sorunlarının başa alındığı, karşılıklı anlayışın gerekli, olanaklı ve son derece ivedi olduğu ortak bir projede birleşmelidir."

Şili'deki çelişkilerin derinliği ve keskinliği, emperyalizmin ve oligarşinin konumlarını tehlikeye atıyor. O nedenle burjuva muhalefeti içinde Pinochet ile uzlaşma eğilimleri de görülüyor. Şili'deki gelişmeleri derin bir endişe ile izleyen ABD emperyalizmi ise, her olanağı kullanarak diktatörlük ile burjuva muhalefetini uzlaştırmaya çalışıyor. Ne ki, Şilili komünistler başta olmak üzere, sol güçler kararlı bir biçimde, birliğin ve ortak savaşımın önemini geniş yığınlara maletmek için çalışıyorlar. Demokrasiye en kısa ve en acısız giden yolun bu olduğunu söylüyorlar. Giderek öyle bir durum ortaya çıkmıştır ki, Şili'de yığınlar politik güçleri Pinochet'e ve birlik sorununa karşı yaklaşımlarına göre değerlendiriyor. Bu, uzlaşma eğilimlerinin önüne set çekmede önemli bir etken oluyor. Bu arada işçi sınıfı, demokrasi savaşımını artan ölçüde etkilemeye başlamıştır. Baştan beri Şili KP'ni demokrasi hareketi dışına atmaya çalışanlar ise, bugün partiyi önemli bir politik güç olarak tanıyor.

Diktatörlüğün cinayetlerini, zorbalıklarını sürdürmesi, ulus çapındaki protestoları daha da artırıyor. Üç komünistin Pinochet'in çeteleri tarafından kaçırılıp hunharca öldürülmesinden sonra, 12 Nisan 1985'de her üç muhalefet blokundan temsilciler biraraya gelerek, "Şili'de Yaşam ve Demokrasi için Yükümlülükler" başlıklı bir belge imzaladılar. Böylelikle, Pinochet'in erke gelmesinden 11 yıl sonra, komünistlerden hristiyan demokratlara kadar bütün muhalefet güçleri biraraya gelmiş oldu. Şili KP, bu gelişmeyi, tüm faşist güçlerin tek cephesi yolunda önemli bir adım olarak nitelendiriyor.

Ulusal çapta direniş hazırlıkları ilerledikçe, diktatörlüğe karşı son savaşın nasıl bir biçim alacağı sorusu da tartışılmaya başlandı. Şili KP, bunun ne tek bir savaşımın ürünü olacağını, ne de muhalefet güçlerinden birisinin tek başına Pinochet'i devirebileceğini belirtiyor. Gelişmeler de kanıtlıyor ki, Şili'de diktatörlüğün yıkılması, Şili halkının büyüklü-küçüklü yığın eylemlerinin ve bunların yolaçacağı ulus çapındaki örgütlü halk direnişinin sonucu olacaktır. Bunun için ise kimi yörelerde demokratik halk organları kurma hazırlıkları başlamıştır. Bunların illegal-legal, tüm savaşım biçimlerini ustalıkla bağlaması ve her durumda diktatörlüğe karşı durabilmesi öngörülüyor.

Şili'deki bir başka önemli gelişme, halk yığınlarının çok değişik eylem biçimlerini birarada kullanmaya başlamasıdır. Yasal biçimlerden grevlere, yürüyüşlere, pasif direnişlere, giderek diktatörlüğün baskı aygıtına çeşitli darbeler vurmaya, yığın eylemlerinin korunmasına kadar halkın zoruna dayalı öteki eylem biçimlerinin tümü, birarada kullanılıyor. Antifaşist güçlerin askeri örgütü Manuel Rodriguez Yurtsever Cephesi'nin yanı sıra, kırsal alanda, fabrikalarda ve gecekondu semtlerinde Rodriguez halk milisleri, öz savunma komiteleri gibi çeşitli örgütlenmeler oluştu. Şili KP MK Plenumunda, bunların tümünün yönetim yapısı, eğitimi ve bunların yığın savaşları içindeki rolleri üzerine daha ayrıntılı durulması gerektiği belirtildi. Şu anda, Şili'de, halkın zora dayalı eylemlerine karşı kuşku duyan güçlerin sıralarında bile diktatörlüğe karşı sivil itaatsizlik kampanyasının daha da yaygınlaştırılması isteniyor.

Şilili komünistler, son dönemlerde orduya yönelik ajitasyon-propaganda çalışmalarına daha da önem veriyorlar. KP, orduyu bütünüyle emperyalizme ve oligarşiye bağlamanın bir aracı olan Amerikan patenli "ulusal güvenlik doktrini"nin terkedilmesine, silahlı kuvvetlerin gerici ve baskıcı rolünün yokedilmesine, orduyu demokratik toplumla bütünleştirecek önlemler alınmasına, ordu ile halk arasındaki bağların kurulup güçlendirilmesine yönelik bir çalışma öneriyor.

Evet, Şili halkı 22 Hazirandaki ulusal protesto gününe hazırlanıyor. Ama bu hazırlık, aynı zamanda diktatörlükle son ve belirleyici çatışmaya doğru bir adımdır. "Birlik ve savaşım! Sağduyu ve güçle yeneceğiz!" Şilili komünistlerin parolası budur.

ORTADOĞU GERÇEKLERİ

● Ahmet ALAN

İsrail'in Güney Lübnan'dan işgal birliklerini çekeceğini açıklamasından bu yana, emperyalist basının ve onun bizdeki izleyicilerinin Lübnan'daki gerçek gelişmeleri çarpıtma çabaları hız kazandı. Örneğin, Batılı gerici kaynakların "titiz" bir Türkçeleştiricisi olan Milliyet başyazarı Mehmet Barlas, geçenlerde şöyle diyordu: "Lübnan sahnesinde şimdi İsrail yoktur... Ancak Arap Arap'ı insafsızca öldürmektedir" (Milliyet, 4 Haziran).

İsrail Siyonistlerinin Güney Lübnan'daki işgal kuvvetlerini "geri çektiği" ne kadar doğrudur? İsrail sınırı boyunca 20-25 kilometrelik bir "güvenlik çemberi" adı altında Lübnan toprakları İsrail askerleri, tankları, topları, silah depoları, gözetleme kuleleri ve Tel-Aviv'in ayakta tuttuğu işbirlikçi "Güney Lübnan Ordusu"ndan haydutlarla dolu. İsrail burada kalacağını ve Lübnan'ın içerilerine doğru istediği an "tepeleme operasyonları" yapmaktan çekinmeyeceğini açıkça söylüyor. Kaldı ki, "güvenlik çemberi"ne İsrail kendi isteğiyle çekilmedi. Hükümetin "üç aşamada çekilme" kararı alması, İsrail'in ve ardındaki stratejik bağlaşığı ABD'nin bu ülkeye saldırı politikasının iflas etmesinin bir sonucu oldu. Lübnan'daki bütün ulusal-yurtsever partilerin, değişik dinsel grupların katıldığı direniş hareketinin savaşımıydı İsrail'i bu kararı almaya zorlayan. İsrail resmi makamlarının verilerine göre bile, üç yılda, Lübnan yurtseverleri 1500 askeri operasyonda yaklaşık 700 Israil askerini öldürdü, 5000 kadarını safdışı etti. Kuşkusuz, İsrail'de savaşa karşı yığınsal eylemler yapılması da, kararın alınmasında rol oynadı. İşgalciler, "güvenlik çemberi" nde de yurtseverlerin başarılı saldırılarından kurtulamıyor, tamamen geri çekilinceye dek kurtulamıyacaktır da. Lübnan yurtseverlerinin, Arap ülkelerinin birlik eğilimi güçledikçe, bütün işgal ettiği topraklardan çekilmek zorunda kalacaktır İsrail birlikleri.

İsrail 1982'de Lübnan'a girdiğinde buna karşı çıkmayıp, onun hemen geri çekilmesini istemeyip saldırganın yanında yer almış olan Barlas gibileri ise şimdi Siyonistlerin zorunlu gerilemesini bir erdemmiş gibi göstermeye çalışarak, yine Siyonizme yardımcı oluyorlar.

Ne var ki, Israil'in Lübnan'a saldırısının üçüncü yıldönümünde, Beyrut'

Arkası sayfa 8'de

DOKUMACILARIN DİRENİŞİ!

G.M./BURSA

Geçtiğimiz haftalarda Duaçınar semtinde başlatılan dokumacılar direnişi, daha sonra tüm dokumacı semtlerine yayılarak sürdürüldü. Dokumacıların ücretlerinin artırılması, elektrik ücretlerinin düşürülmesi için şalterleri indirip direnişe geçmeleri ve bundan böyle 24 saat yerine yalnızca gece yarısına kadar çalışma kararı almaları karşısında, Vali, Emniyet Müdürü ve Ticaret Odası, dokumacı semtlerine polis yığdılar. Polisin ev ev, tezgah tezgah dolaşarak baskı uygulamasına karşın, tüm semtlerde geceli gündüzlü üretimi durduran fasoncular direnişlerini örgütlü bir şekilde yürüttüler.

İşçiler Protesto Ettiler

Cahit/BURSA

12 Mayıs 1985 günü Bursa kapalı spor salonunda yapılan Türk-İş'in kapalı salon toplantısı, fabrikalarda hâlâ konuşuluyor. Başlama saati gelip sendika başkanları salona girdiğinde, salonda 3500-4000 arasında işçi vardı. İşçiler yalnızca "Büyük Türk-İş!" sloganı atıyorlardı.

Kürsüye gelen Şevket Yılmaz, yaptığı konuşmasında, mevcut yasalarla sendikacılık yapılmayacağını, bu toplantıları sürdüreceklerini belirttikten sonra, salonun tam dolmamasını ima ederek, "Bu yasaları sizinle değiştireceğiz, stada gidenlerle değil" dedi. Salonun dolmamasını, Bursa-Eskişehir maçına bağlamak isteyen Şevket Yılmaz, görevlilerce içeri alınmayınca kapıda biriken Bursalı işçilerin protesto seslerini duymazlıktan geliyordu.

Zaten Türk-İş Bursa'da, fabrikalardan gelen katılma isteklerini kabul etmemiş, yalnızca temsilcilerin kabul edileceğini bildirmişti. Ne ki son dakikada işçilerin de salona alınacağının duyrulmasına karşın, koşup gelen işçiler de salona alınmadılar.

İlerici Avı

Çiçekçi/İSKENDERUN

İskenderun'da çeşitli bahaneler uydurularak, halkın, ilericilerin üzerindeki baskılar yoğunlaştırılıyor. Daha "Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu" kabul edilmeden, böylesi bir kanunun özlemi içinde yanıp tutuşan faşist polis şefleri bunun uygulanmasına geçtiler. Sudan bahanelerle yapılan arama taramalarla, gözaltına almalarla işçiler tedirgin ediliyor. Bir süre önce İskenderun terminalinde "ihbar var" denerek "Eroin operasyonu" adı altında polis "ilerici avı" na çıktı. Ayrıca ilericiler, "eskiden kalma cezaları" olduğu öne sürülerek gözaltına alınıyor. Polis "belki bir örgüt çıkarırız" umuduyla tanıdığı ilericileri sıradan gözaltına alarak işkenceden geçiriyor.

12. Festival için!

G.M./PARİS

11 Mayıs 1985 günü, Fransa'nın başkenti Paris'te, 12. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali Hazırlık Komitesi'nin girişimiyle örgütlenen "Faşizmin Yıkılışının 40. Yıldönümünde Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Gençliği" toplantısının DHKD, GEB, Genç-Öncü, İGD ve SGB temsilcileri katıldılar. İzleyicilerin ilgiyle izledikleri konferans sonunda bir de ortak açıklama kabul edildi.

"Ben muhbirlik yapmam!"

H. Avini/DİYARBAKIR

Diyarbakır valisi İhsan Dede, geçtiğimiz haftalarda bölgedeki kadrosuz imamlarla bir toplantı yaptı. İhsan Dede, toplantıda imamlara, "Eğer kadrolu olmak istiyorsanız, köyünüzde olup bitenleri, polise ve jandarmaya, devlete bildirin" dedi. Vali'nin bu sözleri üzerine yaşlı bir imam "Ben 75 yaşıma gelmişim, kadronuz sizin olsun, ben muhbirlik yapmam" diyerek, toplantıyı terketti. Onun bu çıkışı öteki imamlar üzerinde de etkide bulundu, diktatörlüğün valisi amacına ulaşamadı.

1 Mayıs Haberleri

Ben fabrikaya gitmek için yola çıktıktan az sonra komşu kadın gelip sormuş, "Hayrola bugün düğüne falan mı gidiyorsunuz? Kocan bayramlıklarını giymiş de." Karımda ona 1 Mayıs'ın işçi sınıfının bayramı olduğunu hatırlatmış. Fabrikada servisten inip puantörlükte kart basarken öteki yoldaşımla ve işçi arkadaşlarımla el sıkıştık, öpüştük. İş çıkışı, fabrikadan arkadaşlarla gruplar halinde çarşıda dolaştık. Akşam ise bir arkadaşın evinde bir araya geldik. Hâlâ cezaevinde yatan bir yoldaşın eşiyle çocukları, aranmakta olan bir başka dostumuz çoluk-çocuk kalabalık bir grup halinde bir arada olduk. 1 Mayıs'ı topluca kutladık. Ertesi gün fabrika girişinde bekçiler bize 1 Mayıs akşam üzeri siyasi şubeden polislerin gelerek fabrikada hiçbir olayın olup olmadığını soruşturduklarını söylediler. Onlar araya dursunlar, biz 1 Mayıs'ı kutlamıştık bile.

A. Altan/IZMIT

***

1 Mayıs Eskişehir'de de çeşitli biçimlerde kutlandı. Faşist diktatörlüğün tüm engellemelerine, sıkı denetimlerine karşın Eti Büskövi fabrikası önünde dalgalanan işçi sınıfımızın ve TKP'nin şanlı bayrağı (1 Mayıs pankartı) bu kutlamaların sembolü oldu.

U. Dağdeviren/ESKİŞEHIR

***

O günün kutlanacağını bilen yurt yöneticilerinin bütün korkutmacaları, önlemleri sonuç vermedi. 1 Mayıs'ı kutladık. 1 Mayıs yaklaşırken sıkıyönetimin emriyle yurtta geceleri öğrencilerin katlarda nöbet tutması zorunluğu getirildi. 1 Mayıs'tan bir gün önce, o gece nöbet tutacak öğrencilerle yurt yöneticileri tek tek konuştular. O gece olabilecek bir olaydan kendilerinin sorumlu tutulacaklarını söyleyerek tehdit ettiler.

1 Mayıs sabahı erken kalktım. En güzel, en yeni giysilerimi giyerek çıktım odamdan. Aynalarda kıpkırmızı birşeyler parladığını görünce içimi coşku ve sevinç kapladı. Aynaların üzerinde kızıl kızıl yanan karanfillerin arasında bildiriler 1 Mayıs'ımızı kutluyordu. Bütün gün görenler görmeyenlere anlattı karanfilli bildirileri, çevremizde 1 Mayıs konuşuldu, tartışıldı. O gün birbirimize coşkuyla sarıldık, kucaklaştık.

Bir kız öğrenci yurdundan
Gökyüzü/İSTANBUL

1 Mayıs 1985 saat 7:00. Kahvaltımı yaptım, giyindim. Evdeki herkesi öperek buluşma yerinin yolunu tuttum. Güzelim İzmir, Kadifekale'den pırıl pırıl görülüyordu. İlk çayımı içerken uzaktan yaklaşan "Balon" "Baloncu var" seslerini duydum. Baloncu ağaçlar arasında kayboldu. Biraz aradan sonra baloncunun balonları masmavi göğe doğru yükseliyordu. Yükselen elli balon İzmir'in üzerine doğru açıldı. Nihayet altlarına bağlı paketler de açıldı. Birden gökyüzünde rengarenk kağıtlar uçuşmaya başladı. Bunlarda Partimizin 1 Mayıs belgileri yazılıydı; hepsi İzmir'in üzerine yağıyordu.

K.K./İZMİR

***

Bu yıl 1 Mayıs'ta İskenderun'da da TKP imzalı bildiriler elden ele dolaştı. Küçük gruplar, bir araya gelerek bildirileri topluca okudular. Evren-Özal diktatörlüğünün uygulamalarını teşhir eden TKP imzalı bildiri "antifaşist, antiemperyalist tüm güçleri 1985 1 Mayıs'ında SOL BİRLİK (PPKK-TİP-TKEP-TKP-TKSP-TSİP) etrafında birleşmeye ve savaşmaya" çağırıyordu.

Karanfil/İSKENDERUN

***

Biz 12 Eylül sonrası illegal yaşama geçen bir grup komünistiz. İllegal yaşamımızı parti kararı doğrultusunda birleştirdik. Siyasi polise karşı, illegal yaşamayı ve savaşmayı öğrendik, öğreniyoruz. Bu 1 Mayıs'ı ilk kez birlikte, kendi yaşadığımız evde kutladık. Kırmızılarla ve karanfillerle süslenmiş odamızda, radyomuzdan Kutlu yoldaşın 1 Mayıs konuşmasını dinledik. Bir yoldaş, Sol Birliğin 1 Mayıs bildirisini okudu. Şiirler okuduk, marşlar söyledik. Ayakta parti marşını söyleyerek kapattığımız 1 Mayıs toplantısında, 15-16 Haziran ile ilgili yapabileceklerimizi de kararlaştırdık.

Parti Yaşıyor Savaşıyor/
İSTANBUL

***

İşyerinde 1 Mayıs'ı en iyi biçimde kutlama kararı aldık. Bir hafta öncesi ne yapabileceğimizi geniş olarak tartıştık. Sonunda 1 Mayıs günü saat 9:00'da hep beraber şalterleri 10 dakika indirme kararı aldık. 1 Mayıs sabahı işe geldiğimde, daha kısıma girmeden bir arkadaş beni elinde çiçekle karşıladı. Sonra kısımda tüm arkadaşlarla bayramlaştık. Bir arkadaş "Madem bayram, lokum alsaydın bari" dedi. Ben de "Bu sadece benim bayramım değil, hepimizin bayramı" dedim, aramızda ellişer lira toplayıp lokum aldırdık. Saat 9:00'a geldiğinde şalterler indi. Kısımda arkadaşlar bir arada hem lokumları yedik, hem de 1 Mayıs üzerine konuştuk. 10 dakikalık işi durdurmadan sonra tekrar işbaşı yaptık.

Y./İSTANBUL

TOPRAKLARIMIZA AMERİKAN RADYOLARI İÇİN ANTEN DİKİLMEMELİDİR!

● Ahmet AKYÜZ

Amerikan yönetimi bir süredir Türkiye'ye "Amerika'nın Sesi" ve "Hür Avrupa" radyoları için güçlendirici antenler yerleştirmek istiyor. Böylece bu radyoların Sovyetler Birliği'ne, Bulgaristan'a ve Ortadoğu ülkelerine kendi dillerinde yaptığı yayınların etkisini artırabileceğini düşünüyor.

Reagan yönetiminin sosyalist ülkeleri "dünyadaki bütün kötülüklerin kaynağı", Ortadoğu halklarının ulusal kurtuluş savaşımlarını "terörizm" diye nitelendirdiği ve dünya çapında barış ve toplumsal ilerleme güçlerine karşı yıkıcı, bozguncu faaliyete büyük ağırlık verdiği hatırlanırsa, sözkonusu radyoların yayınlarının içeriği de kolaylıkla anlaşılır. Bu radyolar yalan yanlış ya da çarpıtılmış enformasyona dayanarak sosyalist ülkeler halklarını şaşırtmaya, onlara antisosyalist bilinç aşılamaya çalışırlar. Hitler'in propaganda bakanı Goebels'in geliştirdiği radyo aracılığıyla yıkıcı faaliyet yürütme yöntemlerini uygularlar. Reagan başa geldiğinden bu yana Amerikan bütçesinde en hızlı artan kalem, bu tür radyolara ayrılan ödenekler olmuştur. Washington, nükleer savaşı hazırlamak için önce propaganda savaşını, psikolojik savaşı tırmandırmak gerektiğini düşünüyor. Ve bu arada coğrafi konumu nedeni ile askeri üsleri için de Türkiye'yi ideal bir yer olarak görüyor.

Washington'un isteği ABD ziyareti sırasında başbakan Özal' a resmen bildirildikten sonra, konuyla ilgili görüşmeler yapmak üzere Türkiye'ye özel Amerikan heyetleri geldi, hatta antenlerin dikilmesi karşılığında Türkiye'ye 100 milyon dolar verileceği bile açıklandı. Şu sıra Ankara ile Washington arasında pazarlık sürüyor.

Amerikan radyolarının antenlerinin topraklarımıza yerleştirilmesinden ülkemize hiçbir yarar gelmeyeceği, tersine bunun komşularımızla ilişkilerimizi gerginleştirici bir rol oynayacağı açıktır. Bunun bilincinde olan barıştan yana çevreler bu yeni Amerikan girişimine karşı seslerini yükseltiyorlar. Cumhuriyet yazarlarından Samim Lütfü sözkonusu antenleri "bir tür yeni üs" olarak nitelendirdi. Ergun Balcı ise antenlerin dikilmesinin "SSCB ile ilişkileri gerginleştireceği" uyarısında bulundu. Radyo-TV yayınları uzmanı Mahmut Tali Öngören TRT'nin bu işe bulaştırılmasına karşı çıktı.

"Türk basını"nın dolarla finanse edilen gazete ve dergileri ise Amerikan radyoları için topraklarımıza anten dikilmesini haklı ve gerekli gösterebilecek "kanıt"lar bulmada oldukça zorlanıyorlar. Son haftalarda bunların öne sürdükleri başlıca "kanıt" şöyledir: "Mademki Türkiye' ye karşı yayın yapan TKP'nin Sesi Radyosu var, buna karşılık Amerika'nın Sesi'ne istedikleri verilmelidir!"

Bu "gerekçe" komiktir. Çünkü bir kere, bu "karşılaştırma"nın konuyla hiçbir ilgisi yoktur. Kaldı ki, adı üstünde biri Amerikan öteki Türkiye radyosu. Sözkonusu Amerikan radyoları TKP'ye karşı değil, sosyalist ülkelere karşı yayın yapıyorlar. Buna karşılık sosyalist ülkelerin radyoları her zaman Türkiye ile barış içinde yanyana yaşama ve dostluk ve işbirliği ilkelerine uygun bir yayın yapıyorlar. Sonra, "TKP' nin Sesi" Radyosu da her zaman Türk-Sovyet ilişkilerinin gelişmesini destekleyen ve savunan bir yayın politikasına sahip.

Amerikan radyolarının antenlerinin gelmesi Türk-Sovyet ilişkilerini açıktır ki, hiç de olumlu bir yönde geliştirmeyecektir.

"TKP'nin Sesi" Radyosunun varlığını öne sürerek, bunu gerekçe yaparak Amerikan Radyoları için topraklarımıza anten dikilmesini halkı göstermeye çalışmak, Türk-Sovyet ilişkilerini bozmaya çalışanın ABD yönetimi olduğunu gizlemekten başka bir şey değildir.

Evren'in 22 Mayıs'da İzmir'de, Ege Üniversitesi'nde yaptığı konuşmada TKP'nin Sesi radyosuna uzun uzun çatması da sözkonusu girişimlerden bağımsız değildir. Evren bu konuşmasında Partimizin Radyosunun "Türkiye'nin çıkarlarına karşı" yayın yaptığını öne sürdü, onu bir "dış propaganda aracı" gibi göstermeye çalıştı.

Oysa Evren de, çok iyi biliyor ki, "TKP'nin Sesi" Radyosu Türkiye'ye karşı değil, ülkemizdeki faşist diktatörlüğe karşı yayın yapıyor. Türkiye işçi sınıfının sesini halkımıza duyuruyor. Yalnız TKP'nin görüşlerini ve açıklamalarını değil, öteki sol güçlerin, diktatörlüğün baskı ve sansürü altındaki bütün muhalefet güçlerinin görüş ve açıklamalarını halkımıza duyuruyor. Evren-Özal yönetiminin Amerikan emperyalizmi ile kapalı kapılar ardında yaptığı gizli anlaşmaları kamuoyuna açıklıyor, işkencecileri, soyguncuları halkımıza tanıtıyor. Böylesi ulusal görevleri yerine getiren radyomuza dil uzatanlar, bu suçları işleyenler, bu gerçeklerin duyulmasından korkanlardır.

Eğer TKP bugün legal çalışma hakkına sahip olsaydı, Atılım'da, TKP'nin Sesi Radyosunda savunduğu görüşleri, çok daha geniş emekçi yığınlarına duyurabilecek, memleketin en ücra köşelerine kadar uzanabilecekti. Halk düşmanı egemen güçler ise görüldüğü gibi, TKP'nin bu kısıtlı olanaklarla yaptığı aydınlatma çalışmalarından bile ürküntüye kapılıyor, partimizin inandırıcılığını, güvenilirliğini sarsmak amacıyla her türlü karalamaya başvuruyorlar. Ne yaparlarsa yapsınlar, bu yalanları kırk kere de tekrarlasalar, gene de amaçlarına ulaşamayacaklardır. TKP'nin Sesi'ni hergeçen gün daha çok sayıda yurttaş dinliyor, her geçen gün daha çok sayıda insana Atılım ve parti bildirileri ulaşıyor.

TKP'nin politikası açıktır, amaçları aydınlıktır. Partimize karşı savaş açan Evren-Özal yönetimi ise tam bir ikiyüzlülük içindedir. Daha geçtiğimiz haftalarda SSCB'ni ziyaret eden Meclis Başkanı Karaduman, burada verdiği demeçlerde "Türk-

Arkası sayfa 8'de

Yapılması gereken

Başı 1. sayfada

her geçen gün artan sendikal hareketi, Türkiye'yi Washington'un Yıldızlar Savaşı serüvenlerine katma girişimleri karşısında kaygıları artan barış yanlısı çevreleri baskı altına alma denemesidir.

Ama bu kez diktatörlüğün antikomünist tehdit ve saldırıları her zamankinden daha geniş ve daha yürekli çıkışlarla karşılaştı. DİSK yöneticilerinden DYP yöneticilerine kadar geniş çevreler açıklamalarıyla rejimin antidemokratik karakterlerini açığa vurdular. Bu çıkışların ve İstanbul mitinginin yanısıra, "sıkıyönetimsiz faşizm" hazırlığı olan yeni polis yasasına karşı yükselen büyük tepkiler de dikkate alındığında, demokrasi hareketinin giderek daha pekiştiği görülüyor. İstanbul mitingi ile açılan demokrasi için yığın eylemleri yolunda ilerlemenin önümüzdeki dönemde, ne olursa olsun, deneneceği açıktır.

Ne var ki, diktatörlüğün antikomünizmi tırmandırma, karşıtlarını bölme, halktan yalıtlama çabalarının, yığın eylemlerini halkın gözünde karalama girişimlerinin etkisiz kalacağını düşünmek yanıltıcı olacaktır.

Diktatörlüğün TKP'ye ve öteki sol güçlere karşı yürüttüğü faaliyet özellikle sistematiktir. Örneğin, Evren 22 Mayıs'ta Ege Üniversitesi'nde Partimize çatan konuşmasını yapmadan önce, 13 Mayıs günü Ege Üniversitesi'nde ve 17 Mayıs günü 9 Eylül Üniversitesi'nde bütün öğretim üye ve yardımcılarının katılmalarının zorunlu tutulduğu iki toplantı düzenledi. Bu toplantılarda, Genelkurmay İstihbarat Dairesi Başkanlığı'ndan ve MİT Müsteşarlığı'ndan gelme asker ve sivil "uzmanlar", öğretim üyelerini TKP hakkında "bilgilendirdiler" ve onlara üniversite gençliğinin politik faaliyetlerden uzak tutulması için her çabayı göstermelerinin görevleri olduğunu bildirdiler. Daha sonra rektörlükler bu doğrultuda "çalışma programları" hazırlayıp uygulamaya soktular. Muhabirimizin bildirdiğine göre bu tür toplantılar öteki üniversitelerde de düzenlenecek.

Bu anti-komünist faaliyet yalnızca üniversitelerde değil, Partimizin bütün çalışma alanlarında yürütülmektedir. Bu faaliyet, Partimizin yığınlardan ve bağlaşıklarından yalıtlamayı amaçlamaktadır.

Bu sistematik faaliyete karşı gereken önlemleri almazsak, kaybederiz! Yığınların bizden beklediklerini yerine getiremeyiz. Demokrasi güçlerinin birliğine katkıda bulunamayız.

Tutulması gerek yol, yığınlar içindeki çalışmalarımızı MK Plenumları kararları doğrultusunda her bakımdan daha da yetkinleştirmektir. Parti politikasını somut koşullara daha yaratıcı uygulamak, onu yığınlara daha açık daha anlaşılır iletebilmektir. Özellikle yüzyüze ajitasyona kat kat daha fazla önem vermektir. Öteki demokrasi güçleriyle kurmayı başardığımız her yakınlaşmayı, ilişkiyi korumak, daha da geliştirmek, derinleştirmek, kalıcılaştırmak için her çabayı göstermektir. Demokrasi hareketinin genişlemesinin ve pekişmekte olmasının daha geniş yığınlarla bağlanmak için sağladığı olanaklardan ancak bu yolla yararlanabilir, demokrasi hareketine katkımızı ancak bu yolla artırabiliriz. Diktatörlüğün, antikomünist propagandayı kendi söyler kendi dinler bir duruma gelmesini ancak bu yolla sağlayabiliriz.

KİT'LERİ TESLİM ETMEYELİM!

Başı 1. sayfada

borçludur. Bu dün böyleydi, bugün de böyledir. Ama bugün işbirlikçi oligarşi KIT'lerin yalnızca ama yalnızca kendi çıkarlarına ve emperyalizmin planlarına uygun bir hale getirilmesini, bu nedenle emperyalizme açılmasını, sonuçta tasfiye edilmesini istiyor. Bu onun anti-ulusal karakterinin, emperyalizmin çıkarları için, bahşiş karşılığı kendi bindiği dalı bile kesmeyi göze alan asalak karakterlerinin çok açık bir göstergesidir.

Kit işletmeleri, bütünüyle devlet sektörü, işçi sınıfı açısından da önemlidir. Bugün en geniş, en büyük işletmeler, çalışan işçi sayısı bakımından özel kesimle kıyaslanmayacak büyüklüklere ulaşan işletmeler KIT'lerindir. Yalnızca, Türk-İş'in tabanını önemli ölçüde KIT işletmelerinde çalışan işçilerin oluşturduğunu düşünmek bile bu konuda bir fikir verebilir. Ama işçi sınıfının mücadelesi, geleceği açısından da KIT'ler önemlidir. Bugün ulusal ekonomi KIT'lerin üzerinde duruyor. Yarın ulusal ekonominin tümüyle ülke yararına işletilmesi, anti-ulusal ögelerden arındırılması ve büyümesi yine ancak KIT'lere dayanarak olanaklı olabilir. Güçlü bir devlet sektörünün varlığının gelecekte sosyalizmin kurulmasında da önemli bir temel işlev göreceğini, kolaylık sağlayacağını söylemek de yanıltıcı olmaz.

Bütün bu gerçekler saklı gizli değilken, karşı cephenin ülke düşmanı fesat ortaklığının niyetleri ve eylemleri ortadayken, neden KIT'leri savunması gereken cephede bir fikir dağınıklığı, bir kargaşalık var.

Geçmişte ve bı gün varlıklarını KIT'lere borçlu olan ve bı gün işbirlikçi oligarşinin ekonomiden sürüp çıkarmaya, iyice güçsüzleştirmeye çalıştığı sanayici çevreleri olanı biteni neredeyse aldırmazlıkla, daha doğrusu büyük bir aymazlıkla seyrediyorlar. Devletin ekonomideki varlığını, ekonomik politikalarında temel ilke saydıklarını programlarında açıklayan kimi partiler ise yalnızca "sattırmayız" ya da "satarlarsa geri alırız" türünden hiç de ciddi sayılamacak demeçlerle yetiniyorlar. Türk-İş,KIT işletmelerindeki değişikliklerin ilk adımda yüzbinlerce işçiyi kapı dışarı etme sonucunu doğuracağını sanki görmüyor gibidir. Kimi ilerici, demokrat, sosyalist aydınlarda da zaman zaman Türkiyenin özgüllüklerini araştırma iyi niyetli çabası yanlış sonuçlara, devlet sektörünün bir tür "Osmanlı devlet geleneğinin kötü mirası" olarak görülmesine yol açıyor. Ama besbelli ki, bir yandan kapitalizmin devlet tekel kapitalizmi aşamasına ulaştığı, öte yandan sosyalizmin dünyanın üçte birinde egemen sistem olduğu bir çağ da Türkiye'de devletçiliği Osmanlının despotik devlet geleneğinin bir uzantısı, kötü bir kalıntısı saymak hiç de gerçek durumu açıklayıcı ve daha önemlisi ekonominin bugünü ve yarını açısından çözümleyici olmuyor. Devlet sektörünün emperyalizme peşkeş çekilmesi yok edilmesi, "Osmanlı despotizminin" günümüzdeki uzantılarını, bunların temelini yok etmeyecek ki! Bu, ancak genel olarak devletin ve özel olarak devlet ekonomik sektörünün demokratikleştirilmesiyle, sosyal içeriğinin emekçilerden yana değiştirilmesiyle gerçekleştirilebilir.

Atılım okuyucuları bize soruyorlar: "Neden Türk-İş bu konuyu gündeminin en baş sıralarına koymuyor? Burjuvazinin bugün durumları gitgide sarsılan kesimleri neden hâlâ KIT gerçeğini hiç değilse kendi açılarında kavrayamıyorlar?" Yine bize soruyorlar: "Bunlar sessiz kalırken KIT sorunu neden sizin gündeminizde başlarda yer alıyor?"

Okuyucularımızın bu sorularını, Türk-İş yöneticilerine, Türk-İş üyesi sendikalara, devletçiliği program ilkesi yapmış olsun olmasın, bugün diktatörlük karşısında yer alan muhalefet partilerine biz de soruyoruz. Bizim neden KIT sorununu gündemimizin baş sıralarına aldığımıza gelince; Biz ülkemizin sorunlarını hiç bir gerekçeyle bir yana bırakamayız. Bu gün görev, KIT'leri talana hazırlanan emperyalistlere ve işbirlikçilerine engel olmaktır. KIT'lerin sorunlarının çözülmesi ya da halktan yana kullanılmalarına ilişkin konuları, ya da Osmanlının kötü mirası olup olmadıklarını, öncelikle emperyalistlerkarşısında KIT'leri savunan cepheyi oluşturarak tartışabiliriz. Ve ancak o zaman sağlıklı sonuçlara ulaşabiliriz. Bugün ülke ekonomisini bir çöküşe doğru sürükleyen emperyalizmin, işbirlikçi oligarşinin çabalarına karşı, ulusal ekonominin temellerini ve bu temel üzerinde kuracağımız yapıyı savunmak zorundayız. Çünkü çökertilmek istenen işbirlikçi oligarşinin kendine uygun "ekonomisi" onun karları değildir. Bizim geleceğimizdir. Halkımızın bugünkü ekmeğidir.

Yarın bütün ülkelerle karşılıklı eşitlik temeline dayalı ekonomik ilişkilerle büyüyen, güçlenen bir ekonomi, bir Türkiye isteyen herkes bugün ekonominin çökertilmesine, emperyalist ülkelerin ekonomik düzeninin tamamlayıcı parçası haline getirilmesine karşı durmalıdır. İşte ekonomik çöküşe engel olmanın yolu budur. İşte KIT'leri savunmanın bu günden yarına uzanan anlamı budur.

● **Doğan DİNÇ**

ORTADOĞU GERÇEKLERİ

Başı 5. sayfada

taki Filistin kamplarından hâlâ silah sesleri işitilmesi, düne kadar bağlaşık durumunda olan Filistinlilerle "Emel" hareketine bağlı Şii milislerin kıyasıya çarpışması, kuşkusuz, üzücüdür. Ama bu anlamsız çarpışmaların gerçek nedeni nedir? Barlas'ın öne sürdüğü gibi, "Arap'ın insafsızlığı mıdır?

Eğer Filistin halkı kendi egemen devletine sahip olsaydı; topraklarından sürülmüş, birçok ülkeye dağılmış, parçalanmış olmasaydı, bugün Beyrut'taki çatışmalar olur muydu? Filistinli göçmenler Lübnan'a nasıl geldi? 1948'de bu çilekeş halkı topraklarından süren Israil devleti değil miydi? 1967 savaşından sonra Tel-Aviv Siyonistleri Batı Ürdün'ü, Gazze, Şeridi'ni, Doğu Kudüs'ü işgal edip yeni bir göç yoluna itmedi mi Filistinlileri? Bu halkın kendi bağımsız devletine kavuşmasını, adil bir çözümü engelleyen Israil ve destekçisi ABD değil mi? Ayrılıklar, bölünmeleri körükleyen, uzlaşmacı "çözümleri" dayatmaya çalışan hep aynı güçler değil mi? Eğer şimdi FKÖ sıralarında Arap gericiliğinin girişimleriyle, Israil ve ABD yöneticilerinin hoşnutlukla karşıladığı uzlaşmacılık yönünde gelişmeler olmasaydı, Beyrut'taki kanlı çatışmalara yol açılır mıydı?

Mısır'ın ayrılıkçı Camp David anlaşmasına yanaşmasının somut sonucu Israil'in Lübnan'a saldırı savaşı olmuştu. Şimdi Ürdün Kralı Hüseyin'in "toprak karşılığı barış" savı çerçevesinde Yaser Arafat ile imzaladığı anlaşma, onun bir devamı niteliğindeki "Hüsnü Mübarek'in girişimi" ve "Reagan planı" da bir bütün olarak aynı sonucu doğuruyor. Bu girişimler savaşlara neden olan hiçbir temel nedeni ortadan kaldırmıyor. Kral Hüseyin-Y. Arafat anlaşması ne Israil'in 1967'den beri işgal ettiği toprakları boşaltması istemini içeriyor, ne de Filistin halkının bağımsız devletini kurma hakkını açıkça savunuyor. "H. Mübarek'in girişimi", ABD ve Israil'in onaylayacağı Filistinlilerle Ürdünlülerin ortak heyetinin Beyaz Saray heyetiyle görüşmesini, Batı Ürdün'ün bir kesiminin Israil işgalinden "kurtarılıp", öteki kesiminin Tel-Aviv tarafından ilhak edilmesini öngörüyor. Kral Hüseyin'in, Hüsnü Mübarek'in ve FKÖ içinde kimi çevrelerin tüm bu planları, Filistin halkının ulusal haklarının ABD emperyalizminin elinden bir "lütuf" olarak alınabileceği hayaline dayanıyor. "Reagan planı" ise, Ortadogu'da Israil ve kimi gerici Arap devletlerinden oluşacak saldırgan askeri blok oluşturmaktır. Ortadoğu halklarının güvenliğine karşı bütün bu gelişmeler birlikte ele alınmadan, gerçekleri kavramak olanaksızdır. Bütün bunların karşısında ise tek geçerli alternatif vardır: Antiemperyalist, yurtsever, barışsever güçlerin birleşmesi, Arap ülkelerinin birlikte hareket etmesi, kalıcı çözüm için uluslararası konferans toplanması. M.Barlas bunlara hiç değinmiyor, ulusal kurtuluş için savaşım veren Arap halklarını aşağılıyor, Siyonizmi aklamaya çalışıyor. Onun bu yaklaşımı aynı zamanda Evren–Özal yönetiminin Ortadoğu'da kalıcı bir çözüm bulma çabalarına ters girişimlerini haklı gösterme planlarıyla da bağlıdır.

Evren–Özal ikilisi ABD'nin Ortadoğu'ya "köprüsü" olmaya soyunuyor, bölgede Arap gericiliğinden ve emperyalizmden, Siyonizmden yana, giderek daha açık biçimde saf tutuyor. H. Mübarek'in Ankara gezisi sırasında Evren, Hüseyin-Arafat anlaşmasını açıkça destekledi. Özal hükümeti Ürdün-Filistin ortak heyetinin ABD ile arasını bulmaya çabalayarak, doğrudan uzlaşmacı bir havanın yaratılmasına, yeni tehlikelere gebe yeni Camp David'ler oluşmasına katkıda bulunuyor. Evren–Özal yönetimi öte yandan Israil ile ilişkilerin el altından canlandırılmasına çalışıyor.

TKP MK'nin 4. Plenumunda belirtildiği gibi, "TKP kardeş Filistin KP'nin de içinde yer aldığı Demokratik Blok'un Ürdün Kralı ile Arafat arasında varılan anlaşmayı boykot etme kararını destekliyor. Bu anlaşma ABD' ye yeni Camp David'ler yaratma olanağı verebilir. TKP, FKÖ'nün birliğini sağlamasının zorunlu olduğu görüşündedir.

TKP, Lübnan ilerici güçlerinin Israil saldırganlarına karşı başarılarını selamlıyor ve savaşımlarını desteliyor."

AMERİKAN RADYOLARI İÇİN ANTEN DİKİLMEMELİDİR!

Başı 7. sayfada

Sovyet ilişkilerinin gelişmesinin barışa bir köprü olacağı"nı belirtti. "Sovyetler Birliği" nin ulusal kurtuluş savaşındaki yardımlarının Türkiye'de unutulmadığı"nı söyledi. Peki, o zaman savaşa bir köprü olacağı apaçık olan Amerikan antenleri için pazarlıklara oturmak niye? Ordudan, üniversitelere, ilkokullardan camilere kadar her yerde "Sovyet tehditi" yalanlarının aralıksız propaganda edilmesi niye? Bu ikiyüzlülük, ilkesizlik aşağılık bir fırsatçılık değil de nedir?

Topraklarımıza savaş kışkırtıcısı yayınlar yapan Amerikan radyolarının antenleri dikilmemelidir. Amerikan sömürgesi olmayan, komşularına güven veren ve bütün komşularıyla barışçı ilişkiler kuracak bir Türkiye isteyen bütün güçler Evren-Özal yönetiminin topraklarımıza yeni bir Amerikan üssü daha dikmesine izin vermemek için seslerini yükseltmelidirler.

DAHA GÜÇLÜ MİTİNGLER İÇİN...

Başı 1. sayfada

hiyetleri kanunu" tasarısına karşı çıkarak, grev hakkına işlerlik kazandırılmasını, üniversitelerde özerkliğin sağlamasını savundular. İzlenen ekonomik politikanın fakiri daha fakir, zengini daha zengin yaptığını vurguladılar.

Pankartların alana girişte polis tarafından denetlendiği ve bir kısmına el konduğu mitingde, "IMF'ye kulluk, sürekli yoksulluk", "öğrenci kıyımına son", "memurlara sendikal hak" gibi belgiler yükseltildi. Erken seçim isteminin de dile getirildiği mitingi, TRT haber olarak vermeye yanaşmadı.

Sivil polislerin halkın arasına girerek atılan belgilere müdahale etmeye çalışması ve fotoğraf çekmesine karşın mitinge katılanlar gerilemediler, aralarından kimseyi polise vermediler. Miting dağılırken rastgele adam toplamaya girişen polis, gene halkın direnişiyle karşılaştı ve ancak yüz kadar yurttaşı göz altına alabildi.

Artan muhalefet karşısında, hepten yırtılmış sahte "demokrasi" tablosunu bir ölçüde onarmak hesapıyla -kendi Bulgaristan karşıtı şoven mitinglerine MHP'li faşistlerin aktif desteği ve taşıma suyla ancak 15-20 bin kişi toplayabildiklerini gözönüne alıp, yığınlar üzerinde beş yıldır estirdikleri teröre ve depolitizasyon politikasına da güvenerek-izin verdikleri mitingin böylesine kararlı ve coşkulu geçmesi karşısında Evrenler, Özallar, telaşa kapıldılar. Evren'in "SODEP mitingi bize ders oldu" sözleri, Özal'ın "polis yasası"nın bir an önce meclisten çıkarılması için geceli gündüzlü çalışma kararı alması bunun göstergeleridir.

Elbette, demokrasi güçleri de en az Evren'ler kadar bu mitingden dersler çıkaracaktır. Herşeyden önce bu miting, beş yıllık teröre ve baskıya karşın boyun eğmeyen sol görüşlü yurttaşların, gittikçe genişleyen demokrasi güçlerinin bir kazanımıdır. Bu kazanım şimdi daha da derinleştirilmelidir. Yığınsal, karşı konulmaz bir demokrasi hareketi yaratmak için bu zorunludur. Bu miting demokrasiden yana politik güç ve akımların, birleştirebildiklerinde bunu gerçekleştirebileceklerinin somut bir işareti olmuştur.

Bu miting, daha yığınsal ve güçlülerinin de yapılabileceği ve bunun herşeyden önce diktatörlük karşıtı partilerin tutumlarına bağlı olduğu gerçeğini tartışmasız kılmıştır. Birlik olmadan, mücadele etmeden, geniş halk yığınlarını seferber etmeden diktatörlüğün saldırılarını geriletmek, ileri adımlar atmak olanaksızdır.

Elbette demokrasi isteyen bütün politik güçler, miting öncesinde taraftarlarının işyerlerinde, mahallelerde, sendika ve meslek kuruluşlarında daha sıkı bir işbirliği için çaba göstermiş olsalardı, mitingin başarısı kat kat artırılabilirdi. Eğer böylesi bir çalışma her yerde gerçekleştirilebilseydi, işsizlikten ve pahalılıktan bunalan, demokrasinin ihtiyacını hisseden ama şu ya da bu diktatörlük karşıtı bir partiye henüz gönül vermemiş çok daha geniş kesimler de kendilerinde mitinge katılacak güveni bulabilecekti. Demokrasi güçleri gelecekteki mücadelelere bu eksikleri gidererek hazırlanmalıdır.

Şimdi mitinge katılanlar hangi diktatörlük karşıtı partinin taraftarı olurlarsa olsunlar, miting alanının coşkusunu ve kararlılığını fabrikalarına, mahallelerine, okullarına taşımalı birlikten gücün doğduğunu gösteren bu eylemin kazanımlarını çevresindekilerle paylaşmalıdır. Mitinge katılanlar, sonuçları birlikte değerlendirmeli, ilerisi için neler yapılabileceğini birlikte kararlaştırmalı, birlik ve mücadele ruhunun asıl yuvasında, fabrikalarda, mahallelerde, okullarda mayalanması daha geniş çevreleri sarması için ortaklaşa bir çalışma yürütülmelidir. Daha güçlü mitingler için şimdiden kollarımızı sıvayalım.

27 MAYIS TARTIŞMALARI ÜZERİNE

Başı 10. sayfada

diği gibi eksiksiz gerçekleşmesini isteyen sol güçler için de zorunludur. Şimdi diktatörlük yandaşları 1961 Anayasasını her yoldan mahkum ederken, geçmişte onu savunmuş çevrelerin önemli bölümleri bugün bu cesareti gösteremezken, 1961 Anayasasını savunmak, halkı bu anayasadaki hakları yeniden elde etmek için eğitmek, örgütlemek ve savaşıma seferber etmek, asıl solun görevidir.

Sol güçlerin sıralarında bu gerçekler artan ölçüde kavranırken, ne yazık ki, 27 Mayıs'ın 25. yıldönümünde, sol adına konuşan kimi çevreler "Sol sırtındaki 27 Mayıs kamburundan kurtulmalıdır" yollu acaip tezlerle ortaya çıkmışlardır. Bunlara göre, eğer sol 27 Mayıs'ı mahkum etmezse, demokratik olduğu konusunda inandırıcı olamazmış!

Oysa, Sol Türkiye'de 27 Mayıs'dan bu yana tutum alırken, 1961 Anayasasını savunurken, onun getirdiği olanakları kullanıp yığınları örgütlemeye, kendi sınıfsal çıkarları doğrultusunda savaşıma yönlendirmeye çalışırken, basından parlamentoya kadar her yerde emekçilerin çıkarlarını savunurken pekala inandırıcıydı, geniş yığınları eğitebiliyor, etkileyebiliyordu. Güçleniyordu. Şimdi faşist diktatörlük koşullarında 27 Mayıs lanetlenirken, solun da 27 Mayıs'ı mahkum edenler kervanına katılması, asıl bu onu, emekçilerin ve bağlaşıklarının gözünde inanılmaz ve güvenilmez kılmaz mı?

Solun geçmişteki ve bugünkü zayıflıklarının temel nedenlerini, onun Marksizm-Leninizmi kavrama ve ülkemiz koşullarına yaratıcılıkla uygulamadaki yetersizliklerinde, yığınlarla eylem içinde bağlanma derecesinin düşüklüğünde ve kendi içinde birliğini sağlayamamasında aramak yerine, Türkiye'deki burjuva demokrasisine sadakattaki kusurlarında bulduğunu sanan bu çevreler (onların "solun zayıflığı hep İttihat ve Terakki'nin darbecilik geleneğine bağlı kalmasındandır" sözleriyle anlatmak istedikleri, aslında budur) bütün gerçekleri tepe taklak ediyorlar.

Elbette her kapitalist ülkede olduğu gibi yığınlarla bağlanmayı, onların gücüne ve eylemine güvenmeyi başa almayan, serüvenciliğe kapılan akımlar bizim ülkemizde de sol harekete zarar vermişlerdir. Ama küçük burjuvazinin etkisi altındaki bu tür akımların her zaman ideolojik olarak Maoculuktan, Troçkizmden, vb, lerinden etkilenmiş oldukları ve bunların Marksizm-Leninizmden etkilenmelerini önlemek için burjuvazinin çeşitli tertiplere başvurduğu da solda genel olarak bilinen gerçeklerdir.

Solu, önümüzdeki dönemde, yığınlardan uzaklaşmasına neden olan böylesi tehlikelerden korumanın sınanmış tek yolu, Marksizm-Leninizmin sol içindeki etkisinin daha da artması ve solun birliği için çalışmaktır. Başkaca bir ideolojinin sol güçleri yığınlar içinde güçlendirdiğine, yığınları kurtuluşa götürdüğüne tarih daha tanık olmadı.

Bugün solun, yığınların demokratik özlemlerine yanıt verebilmesi için öncelikle onların demokratik hak ve özgürlüklerini ve düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü en ardıcıl biçimde savunulması gerekiyor. Ülkemiz tarihinde ilk kez, işçilerin ve öteki emekçilerin demokratik hak ve özgürlükleri, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü konularında, sınırlı ve eksik de olsa, demokratik bir gelenek yaratılmasına, 27 Mayıs'ın bir sonucu olarak yapılan 1961 Anayasası temel oldu. 27 Mayıs'ın tarihimizdeki yeri, hiç de öne sürüldüğü gibi, "darbecilik geleneğini yaratması ya da canlandırması" değil, demokratik anayasa geleneğini yaratmasıdır. Bugün korumamız, güçlendirmemiz gereken gelenek işte budur. Ve unutulmamalıdır ki, "darbecilik geleneği" ancak demokrasi geleneği yoksa ya da zayıfsa, yaşayabilir.

Elbette demokrasi için savaşırken bütün diktatörlük karşıtı güçlerin bugün üzerinde anlaşmaya yöneldiği gibi, ordunun politik yaşama müdahalesine karşı da kesin tutum almak zorunludur. Ama bunu sonuç alıcı biçimde başarabilmek için öncelikle şu gerçeklerin görülmesi gerekir: Ordunun demokrasi için bir tehlike olması bugün en başta onun Amerikancı, holdinglerle sarmaş dolaş olmuş generallerin komutasında olmasından, Pentagon'un saldırgan doktrinlerine göre örgütlenmiş ve silahlanmakta olmasından, Amerikan ajanalarının ve faşistlerin içinde yuvalanmış olmasından, geliyor. Bu tehlikenin etkisizleştirilmesinin yolu ise soyut bir "sivilizm" yandaşlığından değil, Amerikancı, faşist, militarist **sivil ve asker** güçlere karşı, demokrat ve yurtsever **sivil ve asker**'lerin, devletin ve ordunun yapısı da içinde, her bakımdan demokratik ve ulusal bir rejim için birliği, ortak savaşımı için çalışmaktan geçiyor.

27 MAYIS TARTIŞMALARI ÜZERİNE

● N. GÜREL

25. yıldönümde 27 Mayıs askersel devirmesine tekelci basın geniş yer ayırdı, bu konuda çeşitli yazılar, anılar yayınlandı, soruşturmalar düzenlendi. Diktatörlüğü destekleyen basının 25. yıldönümünü bahane ederek 27 Mayıs'a böylesi aşırı ilgi göstermesinin nedeni neydi? Evren cuntası 27 Mayıs'ın bayram olarak kutlanmasına son vermiş, 27 Mayıs devirmesiyle gelen 1961 Anayasasını ortadan kaldırmış, sonra Celal Bayar'la meclis binasında kucaklaşıp 27 Mayıs'ın bütün izlerini silmemiş miydi? Salim Başol'un dediği gibi, "en son İstanbul Beyazıt'taki 27 Mayıs anıtını da yıktıktan sonra, 27 Mayıs üzerine söylenecek ne kalmıştı" ki? Tarihimizdeki bu önemli olayın yıldönümünü gerektiği gibi değerlendirmek, bundan demokrasi savaşımı açısından olumlu dersler çıkarmak isteyen olursa, bunlara karşı zaten sayısı belirsiz sıkıyönetim yasakları ve sansür vardı. Üstelik 27 Mayıs'ı gerçekleştiren subayların ve onları destekleyen politikacıların çoğunluğu da artık bu harekete ve sonuçlarına sahip çıkmıyordu. Evet tekelci basın bütün bunlara rağmen 27 Mayıs'ı bir kere daha değerlendirmeye neden ihtiyaç duydu?

Bu sorunun yanıtını bulmak için önce diktatörlük yandaşlarının 27 Mayıs'ı nasıl değerlendirdiğine bakalım:

Tercüman tekelinin Yankı dergisi konuyu "25. yılında 27 Mayıs Yargılanıyor" manşeti altında ele aldı. 27 Mayıs devirmesinin gereksiz, haksız antidemokratik bir eylem olduğunu ve kendinden sonraki 12 Mart ve 12 Eylül askersel müdahalelerine yol açtığını öne sürerek 27 Mayıs'ı mahkûm etti.

"12 Eylül hareketinin Türkiye'yi vahim bir durumdan kurtardığını ve karşısında olmayacağını bir çok kereler ifade ettim" diyen Celal Bayar, 27 Mayıs'ı NATO'ya girdiğimiz için komünist propagandasının bilerek bilmeyerek tesiri altında kalan, maceraya istidatlı küçük bir subay grubunun, cuntanın eseridir" sözleriyle karalamaya çalıştı.

ANAP Genel Başkan yardımcısı Şadi Pehlivanoğlu ise şöyle diyordu: "27 Mayıs rejime ve millete çok pahalıya malolmuştur. 1961 Anayasası ise... memleketi tam bir anarşiye sürükleyerek 12 Eylül müdahalesinin yapılmasına sebep olmuştur."

Görüldüğü gibi bunların amacı 12 Eylül devirmesini ve bugünkü rejimi savunmak, ikinci olarak 1961 Anayasasını suçlamak, kötü göstermektir. "27 Mayıs'ın değerlendirilmesi" bunun bahanesidir.

Bu hangi ortamda yapılıyor? Son aylarda geniş yığınların, sendikaların parlamento dışı muhalefet partilerinin rejimin tek tek uygulamalarına, Özal hükümetine karşı tepkileri giderek 1982 Anayasası'na yöneliyor, anayasa değişikliği istemi güç kazanıyor. Aynı zamanda ordunun Evren'in öne sürdüğü gibi bir kurtarıcı değil, tam tersine bugün demokrasiye ulaşmanın önünde bir engel olduğu daha açık görülüyor, militarizme karşı genişleyen bir tepki oluşuyor.

İşte diktatörlük yandaşlarının 25. yıldönümünü gerekçe yaparak 27 Mayıs'ı bir kere daha ele almaya gerek görmeleri, 1982 Anayasası'na ve ordunun politik yaşama müdahalesine karşı yönelen bu tepkilere hedef şaşırtmak, bunları 27 Mayıs'a ve özellikle 1961 Anayasası'na yöneltmek amaçlarıyla bağlıdır.

Tekelci basında 27 Mayıs'ın ele alınışının bir özelliği de, 27 Mayıs'dan sonra Menderes'in ve iki bakanının idam edilmesi olayının ve 27 Mayıs öncesi ve sonrası DP-CHP çatışmalarının iyice öne çıkarılması oldu. Bu da, tarihsel köklerini biri DP'de, öteki CHP'de bulan, birinin başkanı Menderes'in avukatı, ötekinin başkanı İnönü'nün oğlu olan DYP ve SODEP arasında son dönemde görülen demokrasi için işbirliği doğrultusundaki yakınlaşmaya sekte vurmak amacıyla bağlıdır.

1982 Anayasasını ve bugünkü rejimi korumak amacıyla, 27 Mayıs devirmesine ve 1961 Anayasasına karşı yoğun bir propaganda kampanyası açan diktatörlük yandaşlarının bu amaçları muhalefet sıralarında açık kavranamadı, net bir tepki-birkaç istisna dışında-görmedi. Kimi güçler bugün hem mevcut Anayasaya karşı çıkmalarına, hem de ordunun politik yaşama karışmasına son verilmesini istemelerine karşın, 27 Mayıs'ın değerlendirilmesi konusunda bu amaçlarıyla uyumlu, bunların gerçekleştirilmesine yardımcı olacak bir tutum alamadılar.

Örneğin, bugün militarizme karşı olduğunu açıklayan DYP'nin Genel Başkanı Cindoruk, 27 Mayıs hareketini 12 Eylül militarizmi ile aynı kefeye koydu. Aynı şekilde kimi sosyal-demokratlar da 27 Mayıs ile 12 Eylül arasındaki neden ve sonuçları bakımından varolan köklü farklılıklar yerine, benzerliği, her ikisinin de askersel devirme olması olgusunu öne çıkardılar.

Oysa bugün militarizme, ordunun politik yaşama müdahalesine karşı çıkmak, demokrasiyi savunmak için hiç de 27 Mayıs'ı mahkum etmek gerekmiyor. 27 Mayıs kendi koşulları içinde değerlendirilmesi gereken tarihsel bir olaydır. Ve farklı tarihsel koşulların olaylarını biçimsel benzerlikleri öne çıkararak özdeşleştirmek, tarihten gereken dersleri çıkarmak için hiç doğru bir yöntem değildir.

27 Mayıs devirmesi ordunun henüz bugünkü gibi Pentagon'un kesin denetimine girmemiş olduğu bir dönemde ve emir komuta zincirinin parçalanmasıyla gerçekleştirilmiş bir devirmeydi. Bu niteliği onu Amerikancı generallerin emir komutası altında yapılmış olan 12 Eylül'den ayıran temel bir yanıdır. Zaten Evren'in bugün 27 Mayıs'ı lanetlemesi, bir bakıma da bundandır ve yurtsever subaylara gözdağı vermek içindir.

Ama asıl önemli olan şuydu: Devirmeye yol açan temel neden ülkede demokrasinin önünün tıkanmış olmasıydı. İktidardaki DP anti demokratik uygulamaları artırırken, muhalefetteki tek parti olan CHP de demokrasiyi gerçekleştirme yeteneğinde olmayan bir parti durumundaydı.

Bu ortamda yer alan devirmeyi gerçekleştiren subaylar farklı ideolojik, politik etkiler altındaydılar, temel konularda bir görüş birliği içinde değillerdi, halka, onun aktif eylemine dayanmıyorlardı ve birçok konuda çelişik uygulamalar yaptılar.

Ama önemli olan devirmenin politik sistemdeki tıkanıklığı açmış, toplumsal ilerleme sürecini hızlandırmış olmasıydı. Bunun belgesi bilim adamlarının, demokrasi yanlısı politikacıların, gençlik ve sendika temsilcilerinin katkılarıyla yapılan 1961 Anayasası oldu. Bu anayasa toplumun o aşamadaki demokratikleşme gereksinimlerine yanıt veren bir anayasaydı.

Eğer bugün faşist diktatörlük altında Türkiye'nin değil ilerlemek, ayakta kalabilmek, nefes alabilmek için bile öncellikle demokrasiye ihtiyacı olduğuna inanıyorsak, 27 Mayıs dendiği zaman öncelikle 1961 Anayasasını hatırlamalıyız. 27 Mayıs 1960 sonrası Türkiye'sinin her bakımdan, ama özellikle demokrasinin temel ölçütlerinden olan işçi ve öteki emekçilerin hakları ve düşünce ve örgütlenme özgürlüğü açısından 1960 öncesinden çok daha demokratik olduğunu hatırlamalıyız.

Niçin? Geçmiş elbette yeniden yaşanmaz. Demokrasinin önü bugün elbette 25 yıl öncesindekine benzer güçlerin eliyle ve o biçimde açılamaz. Yığınların örgütlü, aktif eylemi olmadan, bütün demokrasi güçleri birleşmeden bugün demokrasiye geçilemez. Ama, işte asıl bunları gerçekleştirebilmek için 1961 Anayasası hatırlanmalıdır. SODEP Genel Sekreteri Hicri Fişek'in dediği gibi, "Sendikalar ve işçiler, meslek kuruluşları ve üyeleri, üniversiteler ve üniversiteliler, TRT ve izleyicileri ve tüm insanlarımız 1961 Anayasasının kendilerine sağladığı hakları ve olanakları unutmamalıdırlar, eğer unutmuşlarsa yeniden öğrenmelidirler. Çükü o anayasal düzene yeniden kavuşabilmemiz için önümüzde uzun ve çetin mücadele yılları vardır."

Bu yalnızca 1961 Anayasasının çerçevesini demokrasi için yeterli gören çevreler için değil, bütün demokratik hak ve özgürlüklerin halkın özle-

Arkası sayfa 9'da